Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
ST20
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Ilse Nieskens
i.nieskens@nijmegen.nl
T 024 – 329 97 48

Ons kenmerk
D22160772

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 20 december 2022
Betreft Economische Visie #Kans voor Nijmegen

Geacht leden van de raad,

We willen een aantrekkelijke stad te zijn voor bewoners, bezoekers én voor werkgevers en werknemers. We willen een bruisende stad zijn om te wonen én te werken. We blijven dan ook investeren in de lokale economie van Nijmegen. Dit doen we aan de hand van de Economische Visie 2020-2025. Deze visie is eind 2019 opgesteld in nauw overleg met ondernemers, kennisinstellingen en raadsleden. Vanaf 2020 zijn we aan de slag gegaan met een breed scala aan projecten, opgenomen in deze actiegerichte visie.
Twee thema's staan in de visie centraal: technologie (ieder bedrijf wordt steeds meer een tech-bedrijf) en human factor (het is de mens die het doet). Rond deze twee thema's zijn er zes actielijnen: innoveren, excelleren, circulariteit, ondernemerschap, human capital en ecosystemen. De projecten uit de visie zijn gegroepeerd rond deze actielijnen.

Met deze brief informeren we uw raad over de voortgang en actualisatie van de uitvoering van het traject rond deze visie met ondernemers en kennisinstellingen, we benoemen de nieuwe accenten voor 2023 en geven een overzicht van succesvolle projecten in 2022.

Het economisch beeld in 2022
Voor de meeste bedrijven in Nijmegen is 2022, ondanks de vele crises, een goed jaar. De werkgelegenheid in de stad is blijven groeien. Het aantal banen is met ruim 4.000 toegenomen, sinds de start van het traject rond de Economische Visie drie jaar geleden. Daarmee maken we nog steeds onze oorspronkelijke ambitie waar: 10.000 banen in 10 jaar. Het aantal faillissementen en bedrijfsbeëindigingen is in 2022 beperkt. Het aantal startende bedrijven zit nog altijd ruim boven het aantal stoppers en faillissementen. Niet alle sectoren laten het gehele jaar goede cijfers zien: vooral horeca, niet-essentiële retail en de cultuursector hebben het tijdens Corona moeilijk gehad.

De meeste bedrijven krijgen in 2022 te maken met nieuwe trends en ontwikkelingen die veel impact hebben op de bedrijfsvoering:

- Vraag en aanbod op de arbeidsmarkt sluiten niet langer aan en leiden tot tekorten aan personeel in nagenoeg alle sectoren.
- Prijsstijgingen: grondstoffen en energie worden steeds duurder en levertijden bovendien langer.
- Nasleep Coronacrisis: gederfde omzet moet nog ingehaald worden, terwijl de terug/afbetaling van steunmaatregelen, zoals NOW en uitgestelde belastingen, al gaande is.
- Grootse verwachtingen: denk aan verduurzaming, maatschappelijk ondernemen en digitalisering. Dit vraagt om het versterken van het ondernemerschap. Ondernemers staan voor grote uitdagingen die ook om investeringen vragen.

Cijfers van het CBS laten zien het ondernemersvertrouwen in de regio Arnhem-Nijmegen in 2022 afneemt, ook al ging het conjunctureel gezien best aardig.

Nu zijn het uiteraard de macro-economische factoren die de meeste invloed hebben op ondernemers en hun bedrijfsvoering. Toch kunnen we als gemeente ook veel doen om ondernemers te steunen. Zoals: de verbindende schakel zijn tussen partijen, een zetje geven aan projecten, blijven investeren samen met ondernemers.

We gaan dan ook door met de ingezette lijn uit de Economische Visie en de uitvoering van projecten in het kader van deze visie. We voeren projecten uit, in nauw overleg met ondernemend Nijmegen. Ondernemers en kennisinstellingen kunnen zelf het best aangeven wat nodig is voor de lokale economie. Bijna alle projecten uit de Economische Visie zijn in 2022 in gang zijn gezet. Zie de bijgevoegde infographic met de meest succesvolle projecten van 2022.

Ondernemers blijven de agenda bepalen.

Kenmerkend aan het traject rond de Economische Visie is dat “ontmoeten” centraal staat. Door ontmoetingen ontstaat innovatie en komt nieuwe energie vrij. Ontmoeten doen we op verschillende manieren. Het begint met een wethouder die veel op werkbezoek is in de stad en signalen ophaalt bij ondernemers. Hij voert gesprekken met bedrijven en instellingen, vooraf goed geïnformeerd door de zes accountmanagers. Zij hebben ieder een onderscheidend aandachtsgebied en werklocaties.

Wat is gelukt, is om een netwerk van toonaangevende bedrijven op te bouwen, wat met ons meedenkt en meedoet. Ieder half jaar organiseren we een grote netwerk- en inspiratiebijeenkomst, waar zo’n 150 deelnemers uit ondernemend Nijmegen op af komen. Op 9 maart is er weer zo’n bijeenkomst. Dit keer gaat het over het thema “excelleren” (oftewel laten zien waar je goed in bent). Naast deze grote bijeenkomst organiseren we ook kleinere meetings voor specifieke doelgroepen. De Young Talent Board, met zes jonge ondernemers, helpt ons om jong ondernemers te laten aansluiten bij de bijeenkomsten die we organiseren.

Steeds meer ondernemers weten zelf de weg te vinden naar de gemeente en/of kloppen aan bij het OndernemersPunt. Vanaf oktober jl. kunnen ondernemers ook met vragen over hun geldzaken terecht voor een afspraak bij het OndernemersPunt Geldzorgen.

Nieuwe accenten in 2023

Voor 2023 hebben we een budget beschikbaar van € 2,7 miljoen beschikbaar voor de Economische Visie. Een groot aantal projecten loopt door in 2023. Daarnaast is er ruimte voor nieuw. We willen komend jaar nieuwe accenten leggen:

- Centrale thema: de aanpak van de krapte op de arbeidsmarkt. Dat begint met een betere aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Niet alleen denken vanuit kansengelijkheid (iedereen doet mee), maar ook vooral vanuit de kracht van de werkenden in Nijmegen. Kansrijke projecten als Honk 1, Ondernemerslab Nijmegen en ViaT, die gericht zijn op een betere match van werkzoekenden met bedrijven, steunen we met kennis en middelen.
- Extra investeren in het sterke cluster health & high tech. Deze sectoren zijn kansrijk voor Nijmegen en de regio. Om de werkgelegenheid, op alle niveaus, te behouden en verder te laten groeien zetten we als gemeente in samenwerking met bedrijven, kennisinstellingen en medeoverheden o.a. in op de ontwikkeling van sterke campussen (Noviotech Campus en Campus Heijendaal), de profilering als health en hightech stad en de versterking van het innovatieklimaat.
- We stimuleren de duurzaamheidstransitie die zeer ingrijpend is, en zal zijn de komende jaren. Het gaat over klimaat, energie, circulariteit, mee kunnen doen, economische kansen en gedragsverandering. Bijna driekwart van het elektriciteitsverbruik en de helft van het gasverbruik in Nijmegen komt op conto van bedrijven en instellingen. Bedrijventerreinen zijn in de duurzaamheidstransitie als ruimtelijke hotspots cruciaal. In Q1 2023 sluiten we een Green Deal met TPN-West, de eerste stap naar meer toekomstbestendige werklocaties in de stad.
- Het stimuleren van de vrijetijdseconomie, een sector met veel banen voor praktisch opgeleiden. Met een uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie willen we meer en gerichter bezoekers trekken naar de stad en het ondernemerschap in sectoren de horeca, retail en evenementen stimuleren.
- Naast de succesvolle aanpak van startup bedrijven, nu ook een aanpak voor scale up-bedrijven. Als bedrijven succesvol zijn en snel groeien willen we ze ook graag voor de stad behouden. Het stimuleren van startups staat al op de kaart (o.a. via StartUp Nijmegen). Met nadruk kijken we nu ook naar de kansen en mogelijkheden van beleid en projecten rond scale ups. Zeker voor snelgroeiende bedrijven is groei een uitdaging: denk hierbij bijvoorbeeld aan de behoefte aan medewerkers, ruimte, kapitaal en professionalisering van het management. We gaan met een dertigtal scale up-bedrijven in gesprek en gaan deze bedrijven passend steunen, daar waar dat kan. De kennis hierover is nog in ontwikkeling.

Andere nieuwe projecten voor 2023 die nu al in beeld zijn:

- De Health &High Tech samen met ondernemende partijen in de stad zichtbaar maken in de Binnenstad.
- We maken een analyse van werklocaties in de stad. Dit sluit aan bij oproep uit uw raad om bedrijventerreinen aantrekkelijker te maken voor de werkers op die terreinen.

- Tijdens The Impact Days (sept jl.) werd zichtbaar dat er in Nijmegen veel gebeurt op het vlak van impactondernemerschap. Vanwege de grote potentie geven we opdracht om te komen tot een meerjarenplan, met als doel toe te werken naar een IMPACT024-netwerk. Input wordt opgehaald in bijeenkomsten met impactondernemers, waar raadsleden van harte welkom zijn.

Succesvolle projecten in 2022

Jaarlijks voeren we meer dan 50 projecten uit. In bijgevoegde infographic een overzicht van de succesvolle projecten uit 2022. Hierbij een korte toelichting op een aantal succesvolle projecten per actielijn**:**

Actielijn 1 Innoveren: investeren in nieuwe ontwikkelingen

- Met de Innovatie-Awards hebben we een podium geboden aan bedrijven die opgevallen zijn als het gaat om toepassing van innovaties. Dit jaar was de Innovatieprijs gericht op ondernemers met de grootste Social Impact. Stadsboom en Trash'ure Taarten waren de winnaars.
- Aan MKB-bedrijven zijn vouchers uitgereikt om ondernemerschap te stimuleren.
- Succesvolle events: we organiseren zelf grote Inspiratie- en netwerkbijeenkomsten en steunen innovatieve events (o.a. Innovate en het Health Valley Event).

Actielijn 2 Excelleren**: Beter laten zien als stad en onderneming waar je goed in bent:**

- Hierin staan de projecten binnen de clusters Health & High centraal. We hebben een bijdrage geleverd aan Briskr, een netwerkorganisatie met als belangrijkste doelstelling het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid (acquisitie) ondersteunen van (startende) bedrijven (businesssupport) op het gebied van health en hightech en de oprichting van het Lifeport Welcome Center.
- Ook investeren we in het vergroten van kennis op het gebied van R&D door, samen met de provincie Gelderland, een bijdrage te doen aan het Chip Integration Technology Centre op Noviotech campus. Sinds dit jaar organiseren zij o.a. een succesvolle minor voor HAN –studenten over chip packaging.
- Ook is er veel aandacht voor de profilering van beide clusters, door bijvoorbeeld succesverhalen van bedrijven, medewerkers, onderzoekers en studenten uit te dragen via IntoNijmegen of bij events zoals Vibe of the Future.

Actielijn 3 Circulair**: duurzaamheid en ondernemerschap verbinden.**

- Met de bedrijven van TPN-West willen we een Green Deal sluiten. Bedrijven zoeken met ons naar samenwerking rond duurzaam, circulair en energiebewust ondernemen. Dit project loopt door in 2023.
- MKB-bedrijven kunnen gebruik maken van een voucher-regeling ten behoeve van een Circulaire Kickstart.
- Lokale impulsgelden zijn ingezet voor duurzame terrassen. Ondernemers in de horeca hebben tegen gereduceerd tarief verwarmde kussens kunnen aanschaffen van Sit & Heat.
- Eind 2022 hebben we opdracht gegeven aan RvN@ om de haalbaarheid te onderzoeken van een businesscase voor een retour- en verwerkingssysteem van verfrestanten

***Actielijn 4 Ondernemerschap*: stimuleren van starters en doorstarters.**

- De succesvolle inzet van Start Up Nijmegen zijn we blijven steunen en daar gaan we mee door.
- Nieuwe projecten die in 2022 nog gericht waren op de aanpak van de gevolgen van Corona: inzet van Qredits, het buddynetwerk met start Up Nijmegen en ook de samenwerking rond Veilig Uitgaan.
- Het succes van de vouchers is aanleiding geweest voor de Groene Metropoolregio om gemeenten op te roepen om ook 2022 vouchers beschikbaar te stellen voor de horeca. Nijmeegse horecabedrijven hebben massaal gebruik gemaakt van deze regeling.
- We hebben de maakcultuur bij de NYMA weten te steunen. Made in Nijmegen is nieuw leven ingeblazen, waarbij de ontwikkeling van NYMA makersplaats en het organiseren van de NYMA makersmarkt een belangrijk onderdeel zijn.

***Actielijn 5 Human Capital:* betere aansluiting arbeidsmarkt bij wensen en behoeften van ondernemers**

- De focus op twee prominente projecten: realisatie van Honk 1 in de Marikenstraat en voorbereiding van het kansrijke Via T.
- Met Honk 1 zijn de eerste stappen inmiddels gezet. Honk 1 heeft een prominente plek in het stadscentrum. Op deze plek ontmoeten ondernemers en werkzoekenden elkaar. Centraal staat de samenwerking met ondernemers om te komen tot een meer flexibele instroom. Sinds de start van Honk 1 dit jaar zijn er zo'n 100 mensen aan werk geholpen. Meer dan de helft daarvan had een uitkering. Honk 1 gaat ook door in 2023.

***Actielijn 6 Ecosystemen:*: economische netwerken nog beter laten functioneren**

- Bij deze actielijn gaat het om ruimtelijke projecten rond de werklocaties en toegankelijkheid van de havens en de aansluiting bij logistieke projecten (Logistics Valley regio Nijmegen).
- Groot project: parkmanagement professionaliseren (ombouw Ondernemersfonds).
- Het kantorenonderzoek is van start gegaan. Begin 2023 presenteren we de resultaten van deze vraag- en aanbodanalyse van de kantorenmarkt.

We hopen u met deze brief goed geïnformeerd te hebben over de uitvoering en de actualisatie van het traject rond de Economische Visie.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester